

Sygn. akt II Cz 922/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Aurelia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku D. Ś.

z udziałem A. J.

o zniesienie współwłasności i podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 września 2013 r., sygn. akt II Ns 2791/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

sygn. akt: II Cz 922/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 września 2013 r. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy oddalił wniosek wnioskodawczyni o zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia wskazał, że z przedłożonego przez wnioskodawczynię oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, iż osiąga ona stałe miesięczne dochody w wysokości ok. 2.100 zł. Natomiast jej miesięczne stałe wydatki to kwota ok. 1.100 zł, w tym spłata pożyczek w wysokości ok. 450 zł.

Sąd I instancji przywołał treść art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz podał, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych, winna być traktowana jako odstępstwo od zasady odpłatności postępowania sądowego, a zatem stosowana przez sądy wyłącznie w sytuacji, gdy uczestnik postępowania nie ma faktycznej, obiektywnej możliwości poczynienia oszczędności oraz ograniczenia wydatków utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Sąd Rejonowy uznał, iż wnioskodawczyni miała możliwość zgromadzenia oszczędności na cele postępowania o zniesienie współwłasności nieruchomości i podział majątku wspólnego, od którego opłata wynosi 1000 zł. Wnioskodawczyni osiąga stałe miesięczne dochody, a w czasie składania wniosku spłacała kredyty w łącznej wysokości ok. 450 zł. W ocenie Sądu I instancji, nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której w sposób preferencyjny traktowane są przez wnioskodawczynię zobowiązania wobec banków, a nie wobec Skarbu Państwa.

Dokonując oceny stanu majątkowego wnioskodawczyni Sąd miał na uwadze i tę istotną okoliczność, iż wnioskodawczyni, zgodnie z twierdzeniami zawartymi we wniosku poniosła na nieruchomość nakłady, w tym wydatki

remontowe. Oznacza to, iż ma ona obiektywną możliwość zgromadzenia oszczędności również na cele niniejszego postępowania, tym bardziej, że od dnia ustania wspólności ustawowej upłynęło 8 lat.

Wobec wskazanych okoliczności Sąd Rejonowy - na podstawie przepisów art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – wniosek oddalił.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez wnioskodawczynię, która wskazała, że Sąd błędnie ustalił stan faktyczny w zakresie ponoszonych przez wnioskodawczynię wydatków miesięcznych oraz kosztów utrzymania. Nadto wskazano, iż wydatki na remont nieruchomości były gromadzone przez wspólnotę mieszkaniową w comiesięcznych opłatach. W związku z powyższym skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenie i zwolnienie jej od kosztów sądowych, ewentualnie od opłaty od wniosku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne zakresie w dochodów i wydatków wnioskodawczyni, słusznie podejmując decyzję o odmowie zwolnienia jej od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, zwolnienie od kosztów sądowych jest instytucją wyjątkową, bowiem intencją ustawodawcy było to, aby traktowano ją jako wyjątek od zasady samofinansowania przez strony procesu lub postępowania nieprocesowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.09.1984, II Cz 104/84, nie publikowane). Zwolnienie od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc Państwa dla osób, które z uwagi na ich sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów sądowych bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające może zwrócić się o pomoc Państwa.

W ocenie Sądu II instancji, wnioskodawczyni składając wniosek o zniesienie współwłasności i podział majątku wspólnego, winna liczyć się z koniecznością ponoszenia kosztów sądowych. Rację ma Sąd I instancji, iż wydatki związane ze spłatą kredytu nie mogą mieć pierwszeństwa przed należnościami Skarbu Państwa z tytułu opłaty sądowej. Ponadto zwrócić należy uwagę, iż dnia 7 stycznia 2014 r. przypadła ostatnia rata w kwocie 333 zł tytułem spłaty kredytu wnioskodawczyni w (...) Bank S.A. Zatem, jej możliwości finansowe w kwestii uiszczenia opłaty sądowej od wniosku zwiększyły się.

W zażaleniu skarżąca podniosła, iż do koniecznych środków utrzymania należy zaliczyć kwotę 2000 zł na odzież (180 zł miesięcznie) i 600 zł rocznie na książki i prasę (50 zł miesięcznie). W ocenie Sądu Okręgowego, trudno uznać, aby te wydatki miały pierwszeństwo przed obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej. Nie są to bowiem, przynajmniej w takiej wysokości, wydatki związane z koniecznym utrzymaniem wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalił zażalenie jako niezasadne, uznając, iż wnioskodawczyni jest w stanie uiścić koszty sądowe bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu.